

MŪSŲ LIETUVA

KOMUNISTŲ VALDOMAS MIESTAS BANKRUTUOJA

NR. 4 (1487) - SEMANÁRIO - 1977 M. SAUSIS - JANEIRO 27 D. 2,00 kr.

R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

VLIKO seimas Vašingtone

VLIKO seimai kasmet šaukiami kitur, kad galėtų suartėti su lietuviais. 1976 m. jis įvyko gruodžio 4-5 dienomis JAV, Vašingtone, "Shoreham Americana" viešbutyje (2500 Calvert St. N. W.), norint pagerbti to krašto nepriklausomybės 200 metų sukaktį.

Seimą pradėjo R. Penkiūnienė, vietos lietuvių komiteto pirmininkė, pasveikindama VLIKO seimą, įvykstantį JAV sostinėje. Po to seimo pradžia vadovavo pats VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas. Seimas buvo pradėtas Tautos himnu ir kun. T. Žiūraičio invokacija. Sudarytas seimo prezidiumas: dr. Masaitis, Valaitis, plė Vėbraitė ir C. Surdokas. Seimo pradžioje vėl į VLIKą buvo priimtas Laisvės Kovotojų Sąjūdis, kuris buvo pasitraukęs — nebeateidavo į posėdžius. Sveikino dr. S. Bačkis, einas Lietuvos atstovo pareigas Vašingtone, J. Kavaliūnas — PLB vardu, dr. J. Genys — ALTos vardu ir kiti. Iš Kanados seimą sveikino KLB krašto v-bos pirm. J. R. Simanavičius, o vėliau pranešimą padarė Kanados Lietuvių Jaunimo S-gos pirm. J. Valaitis.

Pranešimus padarė VLIKO tarybos pirm. J. Giedraitis ir valdybos pirm. dr. K. J. Valiūnas. VLIKO pirm. priminė, kad paruošti memorandumai valstybių atstovams, dalyvausiantiems Belgrado konferencijoje, kuri bus lyg Helsinkio konferencijos tęsinys.

Tautos Fondo pranešimus padarė: TF centro v-bos pirm. I. Gasiliūnas, Kanados atstovybės pirm. J. Vaičeliūnas ir Toronto apyl. atstovybės pirm. A. Firevičius. Tautos Fondas yra institucija, kuri remia VLIKO darbus. Kanados lietuvių TF auka buvo seimo įvertinta, nes Kanados lietuviai nuoširdžiai aukoja tautos reikalams. Šiais metais iš Kanados lietuvių surinktų aukų TF centrui buvo įteikta \$26.000. TF Toronto apyl. atstovybės pirm. A. Firavičiaus prane-

šime daugiau buvo paliestos lengvos aukų rinkimo sąlygos.

Popietinėje dalyje buvo A. J. Jurašų pranešimai. A. Jurašienė kalbėjo apie Lietuvos rusinimą: vaikai rusų kalbos mokosi nuo II klasės. Visose institucijose pirmininkai yra lietuviai, o pavaduotojai — rusai, bet vykdomi pavaduotojų įsakymai. Lietuvoje atgyja religinis gyvenimas, kaip pasipriešinimas komunizmui ir rusinimui. Atvykta į Lietuvą rusų, kurie išmoksita lietuvių kalbą, pasidaro lietuvių draugai ir net užsirašo lietuviais, bet tokių mažai. Charazov ir per 20 metų neišmoko lietuvių kalbos.

J. Jurašas daugiau kalbėjo apie Lietuvos teatrą. Esą neleidžiama vaidinti net revoliucinių pjesių, kur pasirodo kazokai, nes tai parodo Rusijos priespaudą Lietuvoje ir sukelia lietuvių pasipiktinimą. Neleidžiama kritikuoti net carų laikų klaidų, kad nesukeltų antirusiškumo, nes carai ir raudonieji Maskvos

Bologna, Italija. — Italijos šiaurėje pramoninį Bolognos miestą valdo komunistai jau 30 metų. Miestas turėjo būti modeliu ir paskatinimu kitiems miestams išsirinkti komunistinę valdžią. Dabar tas modelis pradeda rodyti savo silpnas puses — miestas skęsta skolose. Miesto šeiminkų rūpesčiai tokie dideli, kad jie žada sumažinti valandų skaičių, kada keleiviai autobusais vežami nemokamai, o kitiems valandomis bus dvigubai pabrangintas. Brangiau kainuos ir mokyklose duodami priešpiečiai;

reikės atsisakyti nuo naujų mokyklų statybos ir senųjų atnaujinimo; nėra lėšų nei istoriniams paminklams restauruoti arba miesto centrą atnaujinti. Vandens ir dujų kaina pakelta jau 50 proc., o mokesčiai už šiukšlių išvežimą pabrango visu 100 proc.

Miesto skolos pasiekė 400 milijardų. Romos valdžia spaudžia Bologną mažinti išlaidas, suspausti. Miestas nėra toks didelis — gyvena apie 500,000 žmonių. Metinis deficitas 1972 buvo dar 30 mil. dol., dabar jau pasiekia 100 mil. dol. Draugas

valdovai vykdo tą pačią tautų pavergimo politiką. Lietuviškas veikalas "Mindaugas" rusams nepatiko, nes jame per daug iškelta tautinė drąsa ir religinis misticizmas. Teatruose vaidinami ne tie veikalai, kurie patinka žmonėms, bet tie, kuriuos nustato komisija, vadovaujama rusų. Į Lietuvą nuvažiuoti pataria ir jaunimui, nes tėvų žemė kalbai duoda daugiau, negu šių kraštų mokyklos. Tik važiuoti pataria tvirtoms asmenybėms, o ne lepšiams, nes okupantai veltui nieko neduoda. Kaikurie iš-eiviai esą džiūgauja dėl naujų Vilniaus teatro rūmų, o nežino, kad ir per juos eina rusifikacija. Sovietų Sąjungoje visi yra lygūs broliai, bet vienas yra labai didelis brolis, kurio visi kiti privalo bijoti ir klausyti.

Dr. D. Krivickas skaitė paskaitą — "Tarptautinė padėtis

ir Lietuva", kurioje daugiau buvo paliestas atolydis. Vakare įvyko simpoziumas "VLIKO" uždaviniai ir ateities sąranga". Pirmininku buvo dr. Br. Nemickas, nariais — A. Kasulaitis, J. Valaitis ir A. Gureckas. Pirmieji du daugiau pasisakė už partinę VLIKO sudėtį, nes partijos reiškia demokratiją. Trečiasis kalbėtojas pasisakė ir už atskirų kraštų (Kanados) atstovų įvedimą į VLIKą. Tas simpoziumas nereikšė kokio nutarimo, o buvo tik dirvos purenimas.

Gruodžio 5 d. rytą iki vienuoliktos valandos dirbo trys komisijos, rengdamos rezolucijas. Vėliau jos seime buvo priimtos. Seimas buvo baigtas apie 12 v. VLIKO pirmininko žodžiu ir Tautos himnu. Dalyvavo 75 oficialūs dalyviai ir keletas svečių.

T. Ž.

J. J.

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio jauniausiųjų grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės, šoko Minkų radijo valandėlės piknike Romuvos parke Brocktone.

PAVERGTOJE TĒVYNĒJE

PIRMAUJA GITAROS

Populiariausias muzikos instrumentas Lietuvoje dabar yra gitara. Tokią išvadą daro "Komjaunimo Tiesa", 201 nr. paskelbusi rašinį "Gitaros autoritetas". Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Palangoje ir Druskininkuose 1975 m. buvo parduota 17.200 paprastų gitarų, o tai sudaro net 60,7% visų parduotų muzikos instrumentų. Koncertines gitaras su nailoninėmis stygomis įsigijo apie 600 muzikos mėgėjų. Spėjama, kad dabar Lietuvoje yra apie 20.000 pianinų ir rojalių, 50.-60.000 akordeonų, b a j a n ū, armonikų ir nemažiau kaip 100.-120.000 gitarų. Vilniuje gitaros mėgėjų būrelį prieš keletą metų įsteigė šio instrumento entuziastas Sigitas Šilinskas. Jo iniciatyva praėjusią vasarą Trakuose buvo surengtas gitaristų susitikimas, susilaukęs 71 dalyvio iš 30-ties Sovietų Sąjungos miestų. Net 20 dienų specialiuose seminaruose buvo svarstomos įvairios gitaristų problemos. Vieniškis klasikinės gitaros mėgėjų būrelis dabar jau yra tapęs gitaristų klubu.

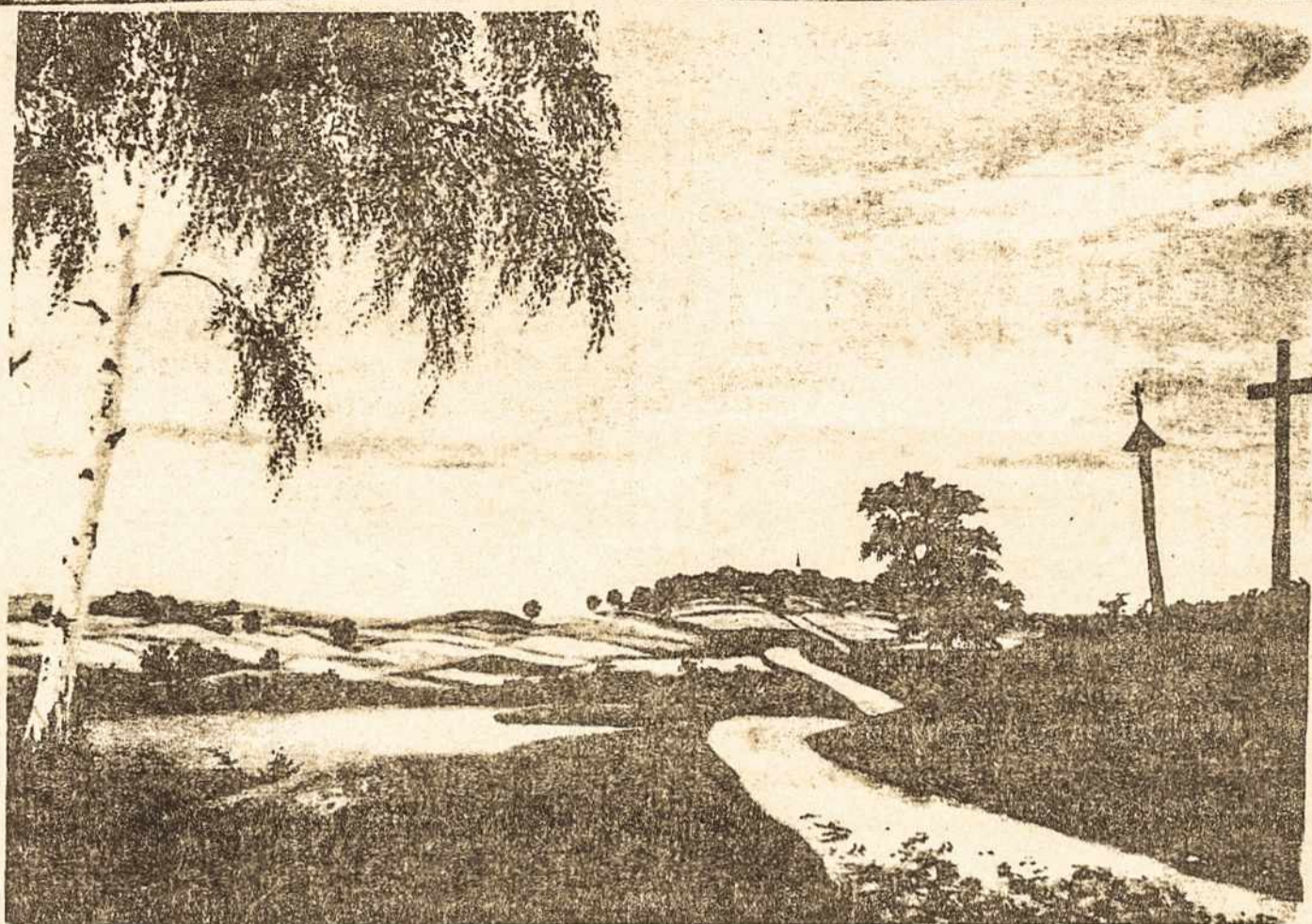
KURSIŲ NERIJA

Nidoje, Juodkrantėje, Pervalkoje ir Preiloje šiemetinio kurortinio sezono mėnesiais išsėjos apie 100.000 vasarotojų. 1963 m. Kuršių Nerijoje dirbo tik trys specialistai su augštuoju išsilavinimu, o dabar jų yra jau beveik pusšimtis, įskaitant visus gydytojus, inžinierius, miškininkus, ekonomistus. Veikia keturi muzėjai — istorijos-etnografijos, vokiečių rašytojo T. Manno, žvejo sodybos ir Juodkrantės miniatiūrų. Prie jachtklubo kasmet matyti vis daugiau burlaivių. Nidos jaunimas nemažą dėmesį skiria naujai vandens sporto šakai — slidinėjimui su lentomis ant bangų. Kadangi Baltija ir Kuršių marios negali pasigirti didesnėmis bangomis, lentos yra aprūpintos burėmis.

"LIETUVA" SARDINIJOJE

Liaudies dainų ir šokių ansamblis "Lietuva" spalio 2-10 d.d. gastroliavo Sardinijos saloje, kur buvo surengtos Sovietų Sąjungos dienos. Šios išvykos išpūdzius "Tiesos" 255 nr. pateikia Janina Pacevičienė ir Adolfas Paulius. Rašinys iliustruotas dviem nuotraukomis, kurių vienoje matyti spalio 9 d. skelbimas italų kalba, kviečiantis visus į akademinio tautinio liaudies dainų ir šokių ansamblio "Lietuva" koncertą. "Lietuva" šį kartą buvo įrašyta lietuviškai, tačiau džiaugsmą užtemdo antroji nuotrauka. Joje trys ansamblio nariai, pasipuošę tautiniais drabužiais, neša specialiai šiai išvykai išaustą lietuviškų raštų rankšluostį su jin jausmais dviem žodžiais: "AMICIZIA — DRUŽBA". Pirmasis žodis "draugystė" — itališkas, o antrasis — jau rusiškas, lyg ta "Lietuva" neturėtų savo kalbos. Lietuviškam rankšluostii būtų buvęs geresnis derinys — "AMICIZIA — DRAUGYSTĖ". Be to, italų žiūrovams šalia vardo "Lietuva" turėtų būti itališkasis pavadinimas "Lituanina". Be jo italams ta "Lietuva" nesuprantama ir nežinoma.

Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateišties tauta

VEDYBOS IR SKYRYBOS

Savaitraštis "Literatūra ir Menas" keliuose numeriuose paskelbė estų akademiko Gustavo Nano straipsnį "Priverstinės (o gal ir kelrodės) mintys apie santuoką iš meilės", palietusį vedybų ir skyrybų problemas. Remiantis 1974 m. duomenimis, kiekvienam šimtui santuokų skyrybų teko: Estijoje — 38,6, Latvijoje — 49,6, Magdano srityje — 72,9. Jo straipsnyje daug kas pasigedo Lietuvą liečiančių duomenų. Juos jis pateikė "Literatūros ir Meno" spalio 9 d. laidoje rašiniu "Taigi, kaip Lietuvoje?" Pasirodo, skyrybų skaičiumi Lietuvą vis dar yra pralenkusi Estija ir ypač Latvija, kur skyrybomis baigiasi kas antra santuoka, bet skyrybų skaičius pastoviai auga ir Lietuvoje. Šimtui vedybų čia buvo skyrybų: 1950-54 m. — 3,42; 1955-59 — 5,93; 1960-64 m. — 9,47; 1965-69 m. — 18,55; 1970 m. — 23,13; 1971 m. — 23,49; 1972 m. — 26,18; 1973 m. — 28,17. Vilniuje iš šimto santuokų net 35 baigdavosi skyrybomis.

TERŠIA GAMTA

Aldona Šmigelskienė "Tiesos" 182 nr. pateikia iš skaitytojų gautų laišku santrauką, atskleidžiančią daug kur gamtai daromą žalą. L. Cibuls kaitė skundžiasi: "Esu giliai sujaukinta vaizdu, kurį man teko matyti gražiame Kulautuvos šile. Pušynas nusėtas besimėtančiais popieriais, sudaužytais buteliais. Skurdžiai atrodo poilsiavietėje augančios jaunos lieknos liepaitės — vos ne kiekviena jų aplaužyta..." A. Sakalauskas ir S. Murelis atkreipia redakcijos dėmesį į Liškiavos piliakalnį, kurio papėdėje stovyklavo moksleiviai. Laužams jie kirto aplink esančias eglutes, o palapinių aplinką "papuošė" konservų dėžutėmis. Panašių vaizdų netrūksta Merkinėje ir Druskininkuose. Mėgstamiausia kelmiečių poilsio vieta lig šiol buvo Kražantės pakrantė. P. Gernorytės pranešimu, dabar jos visi vengia iš tolo: "Iš Kražantės sklinda baisus tvaikas. Upė užtersėta. Į ją suleidžia savo atliekas sviesto ir sūrių gamyklą, čia suteka ir daugiau nešvarumų. Kitados buvęs gražus gamtos kampelis tapo nemaloniu..."

KOVA SU RŪKYMU

Respublikinio Druskininkų konsultacinio metodinio centro kovai su rūkymu ir girtavimu pirm. Karolis Dineika "Tiesos" 191 nr. informuo-

ja: "Vilniuje jau uždrausta rūkyti kai kuriose kavinėse, cukrainėse, kai kurių viešbučių bufetuose. Siekiama, kad nebūtų rūkoma įstaigose ir kabinetuose, kur dirba keli žmonės, kad restoranuose būtų salės nerūkantiems. Vilniaus miesto medicininėse įstaigose rūkyti uždrausta..."

RELIGIJA IR TIKINTIEJI

Filosofijos kandidatas Juozas Baužys "Komjaunimo Tiesos" 203 nr. paskelbė straipsnį "Krizės augimas", pateikiantį nemažai žinių apie religiją ir tikinčiuosius Lietuvoje. Pirmiausia jis pripažįsta, kad didžiausios įtakos vaikų bei paauglių tikėjimui ar netikėjimui turi jų tėvai. Dėl šios priežasties tikinčių jaunuolių, ypač merginų, dar yra ir augštesnėse vidurinės mokyklos klasėse. J. Baužys mini vieną paauglę, kuri savo tikėjimą yra susiejusi su meile motinai: jei myli mamą, reikia laikytis ir jos įsitikinimų. Kompartijos peršamas ateizmas daugiausia yra palietęs miestų darbininkus, kur giliai tikinčiųjų, pagal komunistines statistikas, tėra apie 10%. Tuo tarpu Lietuvos kaime ryšius su religija yra nutraukę vos 30% gyventojų. Toliau J. Baužys teigia, kad 85% visų Lietuvos tikinčiųjų dabar sudaro vyresnės ir senosios kartos žmonės, pradėdant 45 metų amžiumi, augę ir mokęsi nepriklausomybės laikotarpyje. Iš bendro tikinčiųjų skaičiaus net 70% yra moterys, daugiausia vyresniosios ir senosios kartos atstovės. Šiam teiginiui įrodyti J. Baužys mini Vilniaus šventoves, kur sekmadieniais 85-90% visų besimeldžiančių sudaranti moterys. Panašus vaizdas esąs ir kaimo vietovėse. Pavyzdys — Marijos Dangun Žengimo šventė Kartenos šventovėje 1974 m. rugpjūčio 15 d., susilaukusi 250 dalyvių, kurių tarpe buvo tik trys senyvo amžiaus vyrai. Tikinčiųjų skaičių J. Baužys bando sumenkinti, įvesdamas net 75% abejojančių ir svyruojančių, kurie, esą, daro nuolaidas religijai, nenorėdami gadinti santykių su artimaisiais. Šiuo atveju dažniausiai aktyviai tiki žmonos ir verčia savo vyrus lankyti šventoves. Be to, kaiku rie tikintieji religiją yra suplakę su lietuvių. Pvz. kolchozininkas A. D., 67 metų amžiaus, gyvenantis Šiaulių rajone, yra pareiškęs: "Kaip netikėsi, jeigu esi lietuvis..." Esą, Katalikų Bendrija katalikybę stengiasi laikyti neatskiriamą tautinio charakterio dalimi. Pasak J. Baužio, ji "spe-

kuliuoja nacionalistiniais tikinčiųjų jausmais". Būdamas ištikimas komunistas, J. Baužys nutyli "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri šiandien yra priešakinėse fronto linijose ir religinėje, ir tautinėje kovoje už mūsų tautos išsilaikymą sovietinėje okupacijoje. Jau pats faktas, kad sovietinis KGB tinklas neįstengia sukti "LKB Kronikos" leidėjų, liudija jų tvirtą užnugarį, visos lietuvių tautos pritarimą.

GRYBŲ IR UOGOS

Grybų gausa visoje Lietuvoje yra pagarsėjęs Varėnos rajonas. Prieš penketą metų varėniškių surinkti grybai buvo pradėti tiekti užsienio šalims, bet didžiausioji jų dalis iškeliauja į visuomeninio maitinimo įstaigas Lietuvoje ir konservų fabrikus. Grybus ir miško uogas Varėnos rajone superka 49 punkai. Juose grybai išverdami ir sudomi. Grybų supirkime pirmąją Marcinkonių punkto vedėjas Vytautas Valentukevičius, Puvocių — Vincas Bingelis, Milioniškių — Vincas Glavickas. Miško uogų supirkime nepralenkiamas yra Kabelių punkto vedėjas Bronius Valentukevičius. Kai šiemet punktai supirko pirmąsias tonas grybų, B. Valentukevičius jau buvo priėmęs net 26 tonas mėlynių. 1974 m. varėniškiai surinko ir į supirkimo punktus pristatė 721 toną grybų. Pernykščiai metai buvo negrybingi — surinkta tik apie 300 tonų.

POILSIAUTOJŲ LIEPTAS

Taip kauniečiai vadina naująjį tiltą per Nemuną, skirtą tik pėstiesiems, sujungusį "Žalgirio" stadijoną su Panemunės pušynu. Šis 395 metrų ilgio ir 6 metrų pločio tiltas remiasi į gerokai augštesnį dešinį Nemuno krantą prie stadijono ir palaipsniui žemėdamas pasiekia Panemunę, persokdamas geležinkelio bėgius. Tiltu augstis — 20-26 metrai. Projektą paruošė leningradiečiai, o jį įgyvendino Rygos statybos tresto IV valdyba. Poilsio mėgėjų nuotaką drumsčia kaiku rie paaugliai, apžergę dviračius ir net motociklus. Jie siautėja Panemunės šile, nors jame uždrausta važinėti. Dalis vyresniųjų per tiltą Panemunėn keliauja su buteliais kišenėse. Po tokios jų viešnagės pušyne lieka kamščiai, butelių šukės ir konservų dėžutės.

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Vakariečiams nerūpi kitų laisvė

Rašytojo A. Solženicino pareiškimai, persikeliant į Jungtines Amerikos Valstybes

Solženicinas paliko Europą ir persikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes. Italų žurnalas "Žvilgsnis į pasaulį" atspausdino paskutinį pasikalbėjimą su Solženicinu, paliekančiu Europą. Paklaustas, kaip jam atrodo Sovietų Sąjunga po 10-20 metų, ir ar jis galvoja kada nors grįžti į Sov. Sąjungą, Solženicinas atsakė:

— Kai mano knygos bus galima spausdinti Maskvoje, tada aš būsiu tartum grįžęs atgal. Kai buvau ištremtas iš Rusijos, aš realiai galvojau apie galimą sovietinio režimo evoliuciją, bet praleidęs pustrėčių metų Vakaruose, pastebėjau kokią krizę jūs išgyvenate. Pas mus Rusijoje vaikiškai tikima, kad Rusiją išgelbės Vakarai. Tuo tarpu jūs, vakariečiai, patys turite gelbėtis, o mes patys, ne revoliucija ir krauju, bet dvasine jėga priversime sugriūti dabartinį režimą. Kai atvykau į Vakarus, pastebėjau plačiai paplitusią apatiją, netikėjimą grėsme ir negalvojimą apie kitų laisvę. Pasau-

linė situacija tiek yra pablogėjusi, kad sovietinio režimo evoliucija yra visiškai neįmanoma. Priešingai, viskas veda į evoliuciją, kuri yra labai nepalanki sovietų piliečiams, o drauge ir Vakarams.

Solženicinas, paklaustas, ar jis saugiai jaučiasi Vakaruose ir ar nėra pavojaus jo gyvybei, atsakė:

— Susirūpinimas savimi suponuoja baimę. Aš jau seniai esu pasiruošęs mirti; jau nuo pirmųjų sąmyšių koncentracijos kalėjimuose mes buvome pasiryžę sutikti mirtį. Neturėjau baimės nė tada, kai Vakaruose pasirodė mano "Gulago salynas" — aš tada buvau dar Sov. Sąjungoje, taigi jų rankose.

A. Solženicinas pareiškė niekad nebuves komunistu, t.y. kompartijos nariu, tačiau po to, kai perskaitęs Markso, Engelso ir Lenino raštus, pasidavęs "pagundai". Bet šiandien pritarti komunizmui būtų didžiausia klaida.

— Laikas praleistas kalėjime

ėmė naują konstituciją. 1973 m. JAV padėjo Zambijai nutiesti vieškelį į Dar es Sallam uostą, kad ji galėtų eksportuoti varį.

Rodesija turi virš 6 milijonų gyventojų, kurių tik 270.000 yra balti, bet jie valdo kraštą ir nenori paleisti valdžios iš savo rankų. 1965 m. Rodesijos premjeras Jan D. Smith paskelbė Rodesiją nepriklausoma valstybe. Anglija to akto nepripažino ir reikalavo, kad Rodesija ilgainiui perleistų krašto valdžią negrams. Raginamos Anglijos, Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, kuria buvo uždrausta importuoti naftą į Rodesiją. Tačiau Rodesija gaudavo naftos ir benzino iš Pietų Afrikos ir Mozambiko. 1968 m. Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, kuria draudė savo nariams prekiauti su Rodesija. Bet to draudimo daugelis valstybių nepaisė ir Rodesija labai išplėtė savo pramonę. 1970 m. Rodesija priėmė naują konstituciją, kuria numatė senatą iš 25 senatorių ir parlamentą iš 50 rinktų atstovų. Tačiau senate nėra nei vieno negro, o parlamente tik 16. 1973 ir 1974 m. prasidėjo ginkluoti susirėmimai tarp Rodesijos negrų partizanų ir Rodesijos kariuomenės. Rodesijos vyriausybę tvirtina, kad pirmaisiais kovų metais ji sunaikino 786 negrų partizanus. 1974 m. pabaigoje buvo paskelbtos ginklų paliaubos.

ir koncentracijos stovyklose mane įgalino aiškiai į viską pažvelgti. Tada lengvai nusikračiau, ir tai visam laikui, ankstesnių pažiūrų. Šiandien jaunimas nebeprisiduria propagandai. Didžiausio išorinio pasisekimo komunizmas turėjo 1930-40 m. Šiandien rusų jaunimas jaučia pasišlykštelėjimą komunizmo dogmomis.

Paklaustas, kodėl esąs priešingas politiniam atolydžiui, Solženicinas atsakė:

— Vakarams atolydis reiškia elgtis taip, kaip patinka priešingai pusei. Manoma, kad pas save galima išsaugoti laisvę ir visai nesvarbu, kad jos nėra Sov. Sąjungoje. Sovietų Sąjungoje nebuvo nė vienos atolydžio dienos. Ten ir toliau vyksta šaltojo karo būsena, kuri šiandien vadinama ideologinėmis lenktynėmis.

Solženicino manymu, Vakarai savo nuolaidomis tik padrąsina Sov. Sąjungą:

— Maskvoje dienos metu, viešai gatvėse suiminėjami žmonės.

Rodesija yra turtingas kraštas ir kasmet eksportuodavo daug tabako, mėsos, cukraus, vario, rūbams medžiagų, geležies, cheminių produktų, medvilnės, akmens anglių ir kromo.

Matydamas, kad baltieji nenori suteikti lygių politinių teisių Rodesijos negrams, šių metų kovo mėnesį Mozambiko prezidentas S. Machel uždarė Rodesijos Mozambiko sieną, suėmė 18 Rodesijos geležinkelio tarnautojų ir sukonfiskavo visus jos traukinius bei prekes Mozambiko uostuose. Dabar tais uostais ir geležinkeliu ji negalės naudotis, o geležinkelis per Pietų Afriką yra užkimštas traukiniais. Beveik 40 procentų Rodesijos importų ir eksportų seniau eidavo per Mozambiko uostus. Mozambiko akcijai pritarė Anglija, Tanzanija, Zambija ir Bostvana. Nutraukusi susisiekimą, Mozambiko vyriausybė praras daug pajamų, bet Anglija jai žadėjo duoti 30 milijonų dolerių pagalbą.

ir Vakaruose dėl to niekas neprotuoja, niekas net akių nepakelia, kad pamatytų kas ten dedasi. Mums, rusams, tai yra rezultatas jūsų atolydžio.

Solženicinas pasisakė ir dėl koncentracijos stovyklų Sov. Sąjungoje:

— Ir šiandien egzistuoja koncentracijos stovyklos. Sacharovo apskaičiavimu, ten yra uždaryta apie pusantro milijono žmonių. Nėra įmanoma šio skaičiaus nei patikrinti, nei paneigti, tačiau viena yra tikra: ir šiandien Sov. Sąjungoje yra dar milžiniškos koncentracijos stovyklos.

J. V.

AUSTRALIJOJE

— Nijolės Sadūnaitės teisme gynimosi kalbą išisai per pamokslą perskaitė Perto parapijos klebonas. Pamokslininkas jautriais žodžiais kreipėsi į savo parapiečius, klausdamas, ar atsiras iš jų tarpo, kuris dėl Sadūnaitės parašytų protesto laiško Sovietų valdžiai ir savo krašto parlamentarams.

— V. Vokietijoje organizuojami korespondenciniai lietuvių kalbos kursai. Šalia lietuvių kalbos kurso bus išleisti 4 biuletiniai per metus vokiečių kalba. Lietuviškai nekalbąs jaunimas bus supažindinamas su Lietuvos istorija, geografija, tautosaka ir lietuvių išeivija. Informacijos reikalais kreiptis: Manfredas Šiušelis. Schloss Rennhof, 6840 Lampertheim-Huettenfeld, W. Germany

Petras Pakalnis

RODESIJOS LIKIMAS

Rodesija yra maža Afrikos valstybė, kuriai kai kas pranašauja Angolos likimą. Rodesija yra įsispraudusi tarp trijų negrų valstybių, būtent Mozambiko, Zambijos ir Bostwanos. Iš Bostwanos tuo tarpu Rodesijai negrėsia joks pavojus, bet Zambija ir Mozambikas gali jai būti pavojingos. Rodesijos pietuose yra Pietų Afrikos respublika, kuri iki šiol palaikė Rodesijos politiką bet dabar pradėjo į ją kitaip žiūrėti.

1891 m. anglai sudarė Pietų Afrikos bendrovę, kuriai Anglijos karalius pavedė rūpintis Rodesija. Sekančiais metais maždaug 1,500 baltų kolonistų atvyko iš Pietų Afrikos ir įsikūrė Rodesijoje. Kai Rodesijoje buvo rasta aukso, vario ir kitų metalų ir kai kolonistai pradėjo auginti kukurūzus, tabaką ir gyvulius, baltųjų skaičius Rodesijoje pradėjo smarkiai augti. Kad būtų galima tą koloniją lengviau administruoti, anglai ją padalino į dvi dalis: į Šiaurės Rodesiją ir į Pietų Rodesiją.

Tapdama nepriklausoma valstybe 1964 m. Šiaurės Rodesija pasivadino Zambija. Ji turi virš 4 milijonų gyventojų. Jos parlamentas susideda iš 125 atstovų kurių 10 skiria respublikos prezidentas. 1973 m. Zambija pri-

Noredama išvengti karo, Anglija pasiūlė Rodesijai perleisti netrukus Rodesijos negrams krašto valdžią ir prižadėjo savo kariuomenę saugoti baltuosius ir negrus pereinamame laikotarpyje bei padėti Rodesijos europiečiams kurtis Anglijoje ir kituose kraštuose. Tuo tarpu apie 10,000 negrų partizanų ura susitelkė Mozambike ir Tanzanijoje. Juos ruošia kovai Kubos karo instruktoriai.

Kilus karui, Pietų Afrika nepadės Rodesijai, nes ji bijo, kad į karą gali įsivežti Kubos karjai, kurie po pergalės ilsisi Angoloje. Anglai bijo, kad Rodesija gali užpilti Mozambiką, kuris neturi aviacijos. Atsidariusi kelią į Mozambiko uostus, Rodesija gali dar ilgai išsilaikyti. Tačiau anksčiau ar vėliau Rodesiją gali ištikti Angolos likimas, nes Rodesijos vyriausybė yra užsispyrusi ir neklauso nei anglių nei kaimynų patarimo ir nenori perleisti krašto valdžią negrams.

Iš "Aušros" Nr. 3

Lietuviškųjų tradicijų naikinimas

Kai okupantai negali išnaikinti švenčių, sugalvojo jas panaudoti savo "tikėjimui", marksizmui, platinti.

Iš įvairių ateistinių straipsnių spaudoje jau seniai paaiškėjo, kad krikščionybė, nepajėgdama sunaikinti pagonybės, sugalvojo pasinaudoti ja savo tikėjimui platinti, t. y. ėmė ir sutapatino pagoniškas šventes su krikščioniškosiomis.

Ką padarysi? Tamsybininkai yra tamsybininkai! Jiems jokios priemonės nesvetimos, tuo labiau, kad tenka platinti krikščionių ikėjimą — reakcinę ideologiją. Visai kita kalba, kai žiūrime į marksistinės ideologijos — labai pažangaus tikėjimo — audringą plitimą mūsų visuomenėje. Plinta, sakyčiau, putoja, ir net pro kraštus veržiasi. Tik pažvelkime, kaip savaime kuriasi naujos socialistinės — ateistinės tradicijos. Nekalbėsimė jau apie ai, kad tokių švenčių, kaip Kalėdos, Velykos, Joninės ir t. t. niekas ir nebežino. Visuotiniam entuziazmui gatvėse išreikšti puikiai tinka dvi šventės — rudenį ir pavasarį. Tiesa, gimsta dar viena intymesnė tradicija: glaudus kolegiškas pagerinimas kolektyve (namuose — dar ne), skaitant

prieš linksnąją dalį kalbas, centralizuotai išsiuntinėtą "žinijos" draugijos. Tai kovo 8-ji — Moters diena, kaip ir gyvenime sėkmingai išstumianti Motinos dieną. O jeigu išeitų į demonstraciją mūsų Lietuvoje tos, kurios laiku nusprendė nebetapti motinomis, rasi, turėtume naują visaliaudinę šventę. Ne veltui, kaip revanšas, už kovo 8-ją prigeria tarybinės armijos ir kariuomenės jūrų laivyno diena. Kažkaip natūraliai pasiskirstė ir patronai; dabar kas sekma dienį, o kitomis savaitėmis ir dažniau galima pakelti taures už radijo,

pasaulinės sveikatos, visą jaunąją geležinkelininko ar fizkultūrininko dienas.

Tačiau rezervai vis dar neišnaudoti. Kasmet spaudoje pasirodo straipsniai apie senas, bet puoselėtinąs darbo žmonių šventes, kaip antai: saulės gražos, margučių dažymo šventė ir t. t. Tarybinio jaunimo dieną kai kas bandė pavadinti Rasos švente, tuo atsiedamas ją nuo krikščioniškų Joninių, bet budrūs draugai, suprastami, kad feodalinių - pagoniškų sentimentų puoselėjimas dar pavojingesnis ir taip nesubrendusiai, naiviai lietuvių sielai, laiku ėmėsi reikiamų priemonių.

RELIGINIAME GYVENIME

PASULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRIJA

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijai priklauso Lietuvių Romos Katalikų Š. Amerikos federacija ir sekančių valstybių Lietuvių Katalikų Bendruomenės ar Tarybos: Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Vakarų Europos, Australijos, D. Britanijos, Kanados, Urugvajaus, Venecuelos.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba — titulinis p-kas vysk. V. Brizgys, vykdomasis p-kas Pr. Povilaitis — bendram aplinkrašty rašo: „1976 metų pradžioje Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba paskelbė Šiluvos Dievo Motinos šventę rugsėjo mėn. 8 d., viso pasaulio lietuvių maldos ir solidarumo diena. Ši diena buvo iškilmingai švenčiama eilėje vietovių JAV-bėse, Kanadoj ir Pietų Amerikoje. Tačiau dar negalima pasakyti, kad ji jau

visur būtų priimta visų lietuvių maldos diena. Guodžiamės, kad tai yra graži pradžia, ir dedame daug vilčių į 1977 metus“.

Pasidžiaugusi, kad Lietuvos Vyčiai JAV-bėse gražiai paminėjo Lietuvos ir lietuvių jaunimo globėją, šv. Kazimierą, PLK Bendrijos valdyba teisingai nusiskundžia: „Atrodo, kad nepakankamai domėjosi savo švente tremtinių jaunimas. Kai kur šv. Kazimiero šventė paminėta tik mūgės formose, o religinis aspektas liko antraeilis. Šioje srityje mūsų jaunimas dar laukia pagalbos“.

Kasmet yra skiriama „Lietuvio kataliko visuomenininko“ premija. Praėjusiais metais ji teko kanadiečiui Jonui Matulioniui. 1977 m. lietuvių kataliko visuomenininko premijai komisiją pavedama sudaryti Argentinos lietuviams katalikams“.

PLK Bendrijos vice p-kas santykių reikalams ir asmeniai dėko-

ja sanpauliečiam už organizuotą ir gražiai pravestą rugsėjo 8-tos dienos šventę. „Ačiū ir už tų iškilmių informaciją kurią pasiunčiau vysk. V. Brizgiui ir pirm. Pr. Povilaičiui, Chicagon“.

★ KANADOS ANGLIKONŲ PRIMAS vysk. E. W. Scott pasiuntė Sv. Sąjungos ambasadoriui Otavoje raštą, kuriame išreiškė susirūpinimą religijos laisvės stoka Sov. Sąjungoje. Tas klausimas esą buvo iškeltas ir pasaulio Bendrijų suvažiavime Nairobi mieste 1975 m. Kaip religijos persekiojimo faktus vysk. Scott nurodė valdžios įsakytą pašalinimą iš pareigų ortodoksų kunigų G. Jakunino ir D. Dudko, baptistų vado J. Vins kalinimą. Rašto pabaigoje vysk. Scott sako: „Pagaliau norėčiau išreikšti susirūpinimą pagrindinėmis teisėmis Baltijos valstybėse — Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Kaikurie tų sričių asmenys, dabar gyvena Kanadoje, reiškia gilią baimę dėl tų teisių nepaisymo ir valdžios pareigūnų ignoravimo. Čia buvo išgarsintas Nijolės Sadūnaitės Lietuvoje atvejis, rodąs, kad jos teismas 1974 m. buvo įsikišimas į religijos laisvę.“ Vyskupas prašo sovietinę vyriausybę atkreipti dėmesį į minėtus atvejus, remiantis Helsinkio 7 paragrafu.

Taigi, gyvename ir linksminamės, t. y. švenčiame. Aidi per Lietuvą festivaliai, skamba būteliai, važiuoja nebe vežimais į atlaidus, o traktoriais, sunkvežimiais ir individualiomis transporto priemonėmis į rajonines šventes. Važiuoja, o daugelis ir nebevažiuoja... Gulinėja po šokių "pavargę nabagėliai", žiemą ar vasarą — pakrūmėj ar pusny, bernelis ar mergelė, o dažniausiai ir abu kartu. Ir nieko. Ir gimsta naujos tradicijos be skausmo, sakyčiau, gimsta lengvai, lyg nusispiovei per petį ir viskas.

(Draugas)

★ VIESOS MISIOS UŽ MIRUSIUS NEKATALIKUS KRIKŠČIONIS iki šiol, pagal K. Bendrijos įstatymus, buvo draudžiamos. Žinoma, buvo galima atnašauti privačias Mišias už tokius asmenis. Dabar, keičiantis krikščionių laikysenai vieni kitų atžvilgiu, Tikėjimo ir Doktrinos Kongregacija nusprendė: dabartiniai K. Bendrijos įstatymai viešų Mišių už mirusius nekatalikus galioja ir toliau, kol bus paruošti ir patvirtinti naujieji Bendrijos įstatymai (pagrindinė priežastis — pagarba sąžinei mirusio, kuris pilnai neišpažino katalikiškojo tikėjimo). Išimtyms darytinos, jeigu išpildomos šios sąlygos: 1. viešos Mišios yra prašomos mirusiojo giminių, draugų ar bendradarbių bei valdinių grynai religiniais sumetimais, 2. vietos vyskupo nuožūra jokio papiktinimo tikintiesiems nesukels. Šios dvi sąlygos daug lengviau gali būti išpildytos ortodoksų mirusiųjų atveju, nes su jais katalikų ryšiai žymiai artimesni. Tokiais atvejais viešos Mišios gali būti atnašaujamos neminint mirusiojo vardo eucharistinėje maldoje (kanoje), nes paminėjimas reikštų, kad velionis buvo pilnoje vienybėje su K. Bendrija. Jeigu tose Mišiose dalyvauja kiti nekatalikai tikintieji, II Vatikano santarybos ir Šv. Sosto nuostatai Komunijos priėmimo atžvilgiu turi būti griežtai užlaikomi.

★ VISI 75 LENKIJOS VYSKUPAI bendru raštu pasisakė prieš komunistinės Lenkijos valdžios elgseną su vasaros pradžioje streikavusiais darbininkais. Vyskupas pareikalavo, kad streikavusiems darbininkams visos jų teisės ir užimtos socialinės bei profesinės vietos būtų gražintos ir kad jiems būtų atlyginta už visus turėtus nuostolius. Taipgi vyskupas pareikalavo, kad visi dėl streiko nu-teisti kalėjimu būtų amnestuoti ir tuojau paleisti. Pasak vyskupų, valstybės gerovė reikalauja iš piliečių taikos ir vidinės tvarkos, tačiau valdžia iš savo pusės taipgi turi pilnai gerbti savo piliečių teises ir vesti nuosirdų dialogą su jais. Šis vyskupų pasisakymas buvo padarytas kaip tik tada, kai komunistinė valdžia buvo pradėjusi kalbinti Lenkijos hierarchiją pagelbėti atstatyti ramybę krašte.

Mūsų Lietuva Mažiesiems

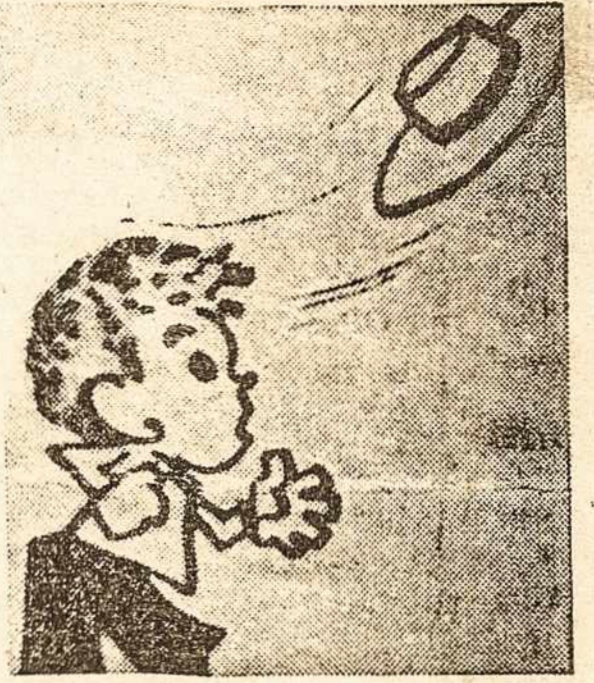

GALVOSŪKIAI

I (mislė)

Anksti rytą vaikščiojo ant keturių, dieną — ant dviejų, vakare — ant trijų.

Buvo susirinkę dešimt bobučių, kurios puotavo. Pasibaigus puotai, jos visos viena su kita pasibučiavo. Kiek kartų jos bučiavosi?

BALTĪJA

Vakare saulė leidžias raudona,
Ant smėlio guli gintarai.
Jūros bangos muša krantą,
Ir dainos skamba pamariais.

Ten svajones neša vėjas,
Kur pušys rymo pamarių,
Kur bangos seka pasaką
slaptinę,
Prie Baltijos krantų.

Norėčiau sugrįžti prie Baltijos,
Eiti jos smėlėtu krantu,
Ir pakelti akis į dangų:
"O Dieve, kaip čia gražu!"

Audronė Nelsaitė,
Los Angeles lit. m-los
9 sk. mokinė

(Žiūrėkite piešinį) Pelytė Cyputė nusipirko naujas slides. Nėtolį nuo jos namų buvo Katės kalnas. Užlipusi ant kalno norėjo čiuožti žemyn. Tada ji sužinojo, kad kalne gyvena penkios piktos katės. (Todėl tas kalnas vadinasi Katės kalnu). Kaip galėtų Cyputė saugiai sugrįžti į namus? Padėkite jai!

Iš "Skambutis" Detroito "Žiburio" lit. m-los laikraščelio.

II.

(Žiūrėk paveikslėlius) Kas atsitiko berniukui?

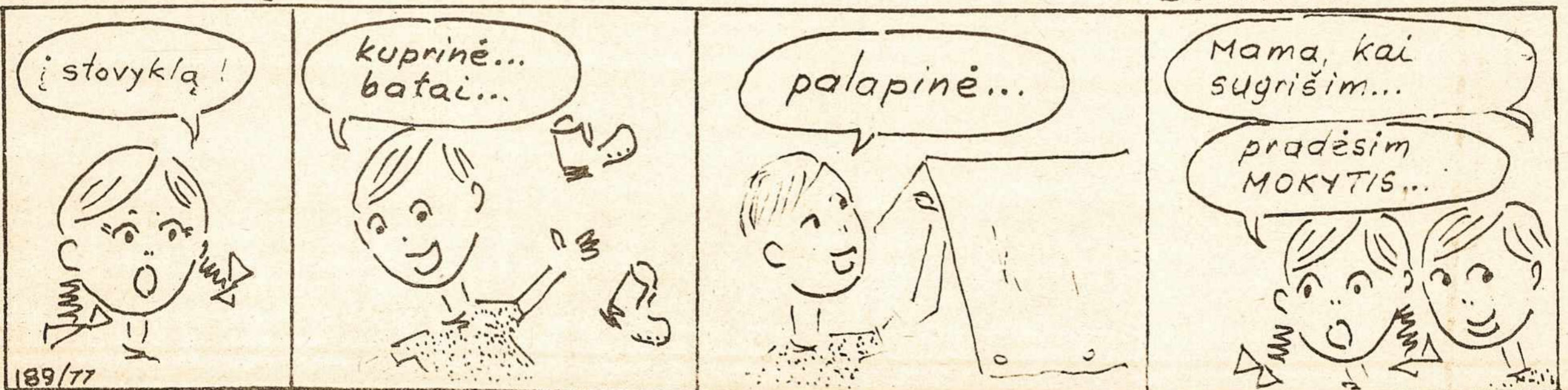

JEI BŪCIAU TEVĀS,

... aš nežinau, ką aš daryčiau, bet tikriausiai padėčiau aplink namus ir nubausčiau vaikus tik tada, kai jie blogi. Jeigu vaikai ko nors norėtų, aš apgalvočiau. ir jeigu būtinas reikalas, duočiau jiems.

Alytė Zalatoriūtė. 6 sk.
Dariaus Girėno lit. m-la.

IRUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

STOVYKLOJE BITUTĖ – !TU, SP.

Nuvykę į Prano ir Anastazijos Kondrotų ūkį „Pedra Branca“ apie 10 km nuo Itu miesto, stovyklautojai su vadovais pradėjo statyti palapines, kurių aukštom žolėm apaugusioje pievoje išdygo tuzinas. Iš vakaro atvažiavę keturi pionieriai jau pievos aukštumoje buvo iškėlę vėliavas, tad stovyklos gyvenimas tuoj pat ir prasidėjo. Komendantas Robertas Saldys paaiškino stovyklos tvarkos taisykles, o būrelių vadovai su savo grupės nariais griebėsi darbo: statyti palapines, jas apkasti grioveliais ir iškirsti takelius. Skiltys suspėjo ir pradėti įrengimus bei papuošimus – laužavietę kitoje ežerėlio pusėj prie eukaliptais apaugusio slaito, tradicinį lietuvišką kryžių, papuošimus prie trijų vėliavų stiebų, stovyklos vartus, iš didžiulio sandėlio paverstą valgomąjį. Lietuvos žemėlapis prie vėliavų. Kiekvienas būrelis pasisiuvo gairele.

Vakarienes metu užėjo stiprus lietus, užliedamas kelias palapines, ir stovyklautojų būrelis subėgo naman miegoti. Antrą stovyklos dieną – pirmadienį – dangus buvo irgi apsiniaukęs. Trečią dieną pajavairino keliolika trumpų lietaus laikotarpių, bet šį kartą sumaniau nuo vandens apsaugotos palapinės ir prie lietaus daugiau pripratę stovyklautojai be didesnių rūpesčių liūtis atlaikė. Pirmadienį teko skubiai laužą haigti, per lietu bėgti į palapines, o paskui tik trys palapinės liko visai sausos, tad stovyklos namas atrodė kaip karo pabėgėlių prieglauda – suskolinėti ir pasidalinti miegami maišai, antklodės ir drabužiai, kurie sekančią dieną menkoj saulutėj šiaip taip išdžiūvo.

Šeiminkai Kondrotai užleido ne tik gretimą savo sodybai namą, bet du lauku, baseiną maudytis, grūdų sandėlį, nenaudojimus tarnautojų namelius su patogumais, ir visaip padėjo stovyklai iširengti. Šį kartą nedalyvavo jų anūikai, pernai stovyklavę čia ir Ubatuboje nes anūkė Telma išvažiavus į sostinę Brasilia plaukimo varžyboms (laimėjusi Itu mieste antrą vietą), o José užsiėmęs kitais darbais; Aleksandras tarnauja kariuomenėje.

STOVYKLAUTOJAI

Stovyklauja šeši būreliai vyresnių – trys mergaičių ir trys berniukų – ir du jaunesnių vaikų: Lokiai - Flavijus Bacevičius (vadovas) Rikardas Bendoraitis, Leo Medvedevas, Augusto Zaluba, Arnaldo Polgrymas, Ieros Aradzenka; Šernai - Heitor Lipsky (vadovas), Edson Karavich, Tomas Wondrak, Antonio Guillet, Ricardo Kemeklis Merani. Ereliai - Eduardas Greičius (vadovas), Albertas Greičius, Jonas Butkus, Artur Povilonis, Carlos Pakalnis, Douglas Saldys, Richard Kuniškis; Pelėdos - Doris Kuniškytė (vadovė), Estela Belapetravi-

čiūtė, Ana Beatriz Bendoraitytė, Mária Povilonytė, Angela Lipsky, Elizabeth Jurčiukonytė, Cristina Girckus, Denise Girckus, Fátima Jurčiukonytė. Gegutės - Rosana Jurčiukonytė (vadovė), Lidia Didžiulis, Edna Koravich, Elaine Koravich, Cristina Pumputis, Regina Ratautas; Voverytės - Irutė Petraitytė (vadovė) Carolina Pumputis, Luciana Pumputis, Eliana Serbenta, Regina Spuras, Angela Pumputis; Baravykai - Alberto Dilys, Leonardas Kaminskas, Valter Belapetravičius; Peteliškės - Andreia Lipsky, Nadia Trinkūnas Dzigan, Silvana Jurčiukonytė, Clarice Bacevičiūtė (šiemis vadovauja Sandra Saldytė)

Nepilną savaitę stovyklavo: Paulo Mekšėnas, Paulius Jurgilas, Kristina Zaluba ir kiti.

STOVYKLAUTOJŲ DIENOS

Jau pačią pirmą dieną vaikai pradėjo dainoms ir giesmėms skirtas valandėles, lydimas gitarų ir akordeonų. Bematant ir visai nauji, pirmą kartą stovyklauja išjungia. Balsui pagarsinti padeda vyresnių berniukų būrelis, stovyklavęs mėnesio pradžioje Santa Isabel „Devynialvio“ stovykloje ir mielai dainuoja.

Kiekvieną dieną pietus verda vienas berniukų ir vienas mergaičių būrelis sau, pasiėmęs iš virtuvės tai dienai skirtus produktus, kad išmoktų geriau virti. Trys šeiminkės paruošdavo pusryčius, pietus, vakarienę ir pavakarius, o stovyklautojai būreliais pasikeisdami plovė indus, rūpinosi stovyklos švara, tvarka ir kapojo malkas laužui.

Pirmųjų trijų dienų valandos buvo užimtoms iširengimu, apsauga nuo gausaus lietaus, bet jau suspėjo būreliais paruošti vakarienes programoms naujų ir įdomių pasirodymų. Sekmadienį vietoj pramatyto draugystės ir susipažinimo laužo lauke, programa pradėta metalo plokštėmis dengtoje pastogėje, kurioje nebebuvo galima dainuojančių dėl lietaus triukšmo girdėti, tai programa pakeista į lietuviškus ratelius – sukutinį, Noriu miego, polką su ragučiais ir žaidimus.

Pirmadienį vakarinių programų vedėja Beatriz Bacevičiūtė pravedė „Istorijos vakarą“ Gegučių skiltis parodė šokio istoriją nuo akmens amžiaus (prasidėjusiu, kai urvinis žmogus užlipo ant žarijos) iki moderniausių laikų. Ereliai pavaidino apie infliaciją, kaip iš kartos

į kartą perduodama pinigine dovana galų gale tampa nevertinga. Pelėdos neatsilikio parodydamos vaizdelius apie kaip liūdimą mirusiųjų (ir moderniais laikais rūpinimasi apie palikimą).

SUSIKAUPIMO DIENA

2. Antradienis – lietinga susikaupimo diena. Po namų ruošos darbų stovyklos vadovė Eugenija Bacevičienė pastatė temą „Pasaulis ir žmonijos ateitis“ pabrėždama Dievo veiksmingą domėjimą žmogumi. Sekė diskusijos penkiais būreliais (po aštuonis stovyklautojus) pagal iš anksto paruoštus klausimus. Vieni būreliai į ateitį žiūrėjo optimistiškai, o kituose vyravo susirūpinimas tarša, automatizacija ir nesantaika tarp tautų. Tema apie „Šeimos ateitį“ grupės svarstė be pokalbio, sekdamos pasiūlytus klausimus. Iū.

Po pavakarių buvo pašnekesys apie „Bažnyčios – tikinčiųjų šeimos – ateitį“, o prieš vakarienę būreliai ruošė savo pastabas apie Mišių skaitymus krikšto tema.

Vakarinių mišių metu giedojo „Sutelk visus“, „Lydek mūs žingsnį“, „Kaip ilgesingai“, „Kaip grįžtančius namo paukščius“, „Sutelk mus, Viešpatie“, ir tradicinę vakarienę skautų malda „Ateina naktis“. Po kiekvieno trijų skaitymų du būreliai perskaitė savo mintis. Tada sekė krikšto sakramento „atnaujinimas“ (kaip Velykų naktį) su patepimu aliejumi. Čia kunigui talkino suaugusieji – Aldona Lipskienė, Eugenija Bacevičienė, Vanda ir Algirdas Pumputis. Pamaldose dalyvavo ir ūkio šeiminkai Kondrotai.

Stovykla turėjo savo dainą, kurią jaunesni vadovai pasirinko „Laužai liepsnoja Vakaruos“ – lietuvių skautų IV-tosios tautinės stovyklos dainą. Stovyklos baltą vėliavą su trispalve pakraštyje ir stovyklaujančią bitutę viduryje nupiešė Luciana Pumputytė. Apie pusę visų stovyklautojų yra vieneto „Palanga“ nariai, tad vėliavas kelia – leidžia uniformuoti skautai ir skautės.

Rytą ir popiet maudosi baseine, o gerą pusvalandį pajavairina žaidimais vandenyje, praveistais Nilzos Guzikaukaitės. Laisvalaikį užima eiliniai stovyklos darbai – tvarkymasis palapinėse, džiovyklų įrengimas, papuošimų ir įrangų užlaikymas. Kasdien po du pusvalandžiu dainuoja, akordeonu groja Robertas Saldys, Klaudijus Butkus, gitarais – Rosana Jurčiukonytė ir Beatriz Bacevičiūtė. Slėnyje tarp kalnų stovyklos dainos girdisi ir aidi, toli, toli.

STOVYKLOS VALGIS

Valgykla – kukurūzų sandėlys, pastogė, kurioj stovėjo traktorius ir sunkvežimis. Pranas Kondrotas vežimus pastatė kitur ir išvalydino didžiulę patalpą. Elektra įvedė Algirdas Pumputis, stovyklos ukvedys ir Nelson Serbenta. Prie sienų pasiskolinėtų lentų suolai – viduryje Prano Kondroto sukaltas stalias maistui padėti.

Per dieną stovyklautojai suvalgo 130 bulkučių, išgeria 10 litrų pieno (su kava), vienam kartui verdama 4 kg. ryžių, per parą išėina apie 6 kg. cukraus. Apelsinų sunkai šeiminkės išspaudžia po šešis tuzinus vaisių. Dvidešimties kopūstų maišo užteko penkiems valgiams, agurkų dėžė per tris keturis valgius ištuštėjo. „Valgiai labai skanūs“ sakė vaikai, pagirdami šeiminkės Adele, Baltrušaitienė, Aldoną Lipskiene ir Vanda Pumputienę, suspėjusias laiku ir gardžiai minia pamaitinti. Pupų verdama 30 puodukų iš karto.

„Mūsų Lietuvos“ korespondentas šiaip taip atlaikė keturias lietingas dienas, nepagarbiai apdengdamas galvą, plunksną ir popierį laikraščio puslapiams. Kad vėliausios naujienos net stovyklos metu pasiektų redakciją.

Su mažesniųjų grupe ištiesą dieną užsiima Sandra Saldytė, kurią mažytės mergaitės pradėjo vadinti „mama“, o jos talkininkės – „tetomis“. Pamokė „Peteliškių“ ir „Baravykų“ būrelius klijuoti paveikslus iš lapų, žiedų, dažyti akmenėlius. Kondrotų ūkio gyvūnija mieste gyvenantiems vaikams irgi įdomi – ganyklose trys arkliai, karvės, veršiuokai (kurie suėdė iš lapų padarytus papuošimus apie vėliavą), apie ūkio pastatus vaikštinėja vištos, keli kalakutai, ančių ir žąsų pulkai, angolietiškos vištelės. Mažiukai dieną gauda žiogus, o pavakarė – švento Jono vabalėlius.

Stovyklos gailėstinga sesuo Rosana Jurčiukonytė suspėja vadovauti „Gegučių“ būreliui ir apžiūrėti susižeidusius – išidrėkusius krūmuose. Vyresnieji – Heitor Lipsky, Edson Karavich, Klaudijus Butkus, Robertas Saldys padeda ir prie kitų darbų „žiūrėdami, kad jaunesni teisingai naudotų kirvi, peilius.

Nors stovyklauja 12 vaikų pirmą kartą, būrelių pagrindą sudaro daugiau kartų stovyklavę, tad nauji lengvai ištraukia į stovyklos gyvenimą ir gyvenimiškai žiūri į stovyklos patogumus ir nepatogumus. „Bitutės“ stovykloje labai gerai veikia būrelių – skilčių sistema duodama progos kiekvienam eiti kokias nors pareigas, būti atsakominguose darbeliuose, susidraugauti su kitais vaikais.

Būrelių vardai paimti tie patys, kaip skautų ir skaučių „Palangos“ vienetė, o stovyklos vardas parinktas todėl, kad žodyje „Bitutė“ yra vietovės vardas „Itu“. Kaip avilys stovykla juda visą dieną prie darbėlių ir žaidimų, kaip korys šeiminkėlių paruoštas valgis maitina vaikų spiečių

(Bus daugiau)

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Profesorius Brazaitis-tautos kovotojas

STASYS RAŠTIKIS

Š.m. lapkričio 28 d. sueina dveji metai nuo prof. J. Brazaičio-Ambrazevičiaus mirties išėjimo. Ta proga spausdiname apie jį ištraukas iš gen. St. Raštikio atsiminimų knygos "Įvykiai ir žmonės". Red.

Apie jį poetas ir dramaturgas St. Santvaras rašo:

Brazaitis pasimetė su grožine literatūra, pasinėrė visuomeninėje ir politinėje veikloje tada, kai Lietuva jau buvo okupuota — pirma rusų, paskui vokiečių, o po to vėl rusų. Abiejų okupacijų metu J. Brazaitis aktyviai reiškėsi visuomenės ir politikos gyvenime. Žinoma, ir tokiu tragišku metu tebėra gyva visuomenė, šiuo atveju — tauta, tebėra gyva ir politika. Tačiau, mano išmanymu, tokio meto veikėjams jau žymiai daugiau tinka kovotojo, rezistento vardas, bet ne politiko. J. Brazaitis, kiek aš jį pažįstu, buvo atkaklus ir drąsus kovotojas.

Juozas Brazaitis, augęs, mokslus ėjęs nepriklausomoje Lietuvoje, studijas gilinęs Vakarų Europoje, yra tipingas lietuvis vakarietis kilniausia tų žodžių prasme. Jis yra gilios dvasinės kultūros vyras, grožinės literatūros metraštininkas. Mano sveikinimas jam tegu būna dar sykį pakartotas liudijimas: ten, Ugniagesių gatvelėj, jo celėj, žiburys po žalsvu gaubtuvu užgesdavo su gaidgyste. Esu tikras, tie kūrybinio entuziazmo laikai ir jam tebėra patys mielieji ir brangieji.

Labai gailiuos, kad nepriklausomybės laikais man neteko arčiau pažinti dr. Juozo Ambrazevičiaus. Tada tik vieną kartą teko išklausti jo paskaitą apie Maironį, ir ta paskaita buvo labai sužavėtas. Vėliau, arčiau pažinojęs daktarą, susidariau apie jį pačią geriausią nuomonę. Jis priklausė jaunųjų katalikų akademikų grupei, kuri reiškė daug gražios iniciatyvos mūsų kultūrinėje ir politinėje srityse. Keldamas politinės vienybės reikalingumą, ypač 1938-1939 metais, kada visai Rytų Europai ir Lietuvai pradėjo grėsti didesni pavojai, aš niekad ir niekam nesu minėjęs atskirų asmenų, tinkančių vieningam politiniam darbui, nes tai buvo ne mano, bet valstybės ir politikos vadų reikalas. Dabar tenka apgailestauti, kad tada prie vieningo valstybinio darbo nebuvo pritraukti anos jaunųjų katalikų akademikų grupės atstovai, kurių tarpe, be dr. J. Ambrazevičiaus, buvo ir kitų (beveik visi), labai gerai pasiruošusių gyvenimui ir darbui, ir labai vertingų patriotų.

1941 m. Lietuvos Laikinojoje vyriausybėje dr. J. Ambrazevi-

PROF. JUOZAS BRAZAITIS-AMBRAZEVIČIUS, literatūros kritikas ir visuomenės veikėjas, miręs prieš dvejus metus Nuotr. Vyt. Maželio

čius buvo švietimo ministeris ir tik laikinai pavadavo ministerį pirmininką, tačiau jam teko visą laiką savarankiškai vadovauti visai vyriausybei, nes susisiektas ir ryšiai su Berlynu, kur tuo metu gyveno ministeris pirmininkas K. Škirpa, buvo labai ap sunkinti dėl karo.

Lygindamas Lietuvos Laikinosios vyriausybės nominalinį ministerį pirmininką pulkininką K. Škirpą su faktiškai ėjusiu tos vyriausybės ministerio pirmininko pareigas profesorium dr. J. Ambrazevičium, matau dvi beveik skirtingų tipų asmenybes: ramų, lygų, švelnų ir kartu kietą, kuklų ir neišdidų dr. Ambrazevičių; ir greta jo griežtą, kietą, egoistinį, užsispyrusį ir kartais karštą pulkininką K. Škirpą. Greta tų skirtingų būdo savybių, abu jie pasižymi dideliu patriotiškumu, darbštumu ir pasišventimu savo pareigoms. (...)

Prof. Ambrazevičiaus veiklą Lietuvos Laikinojoje vyriausybėje bene geriausiai yra apibūdinęs a.a. prof. T. Petkevičius, tvirtindamas, kad Ambrazevičius sukūšis Laikinojoje vyriausybėje, kaip medžiojama lapė, ir sugebėjęs neįsipareigoti, ko neišvengė net visokie "ratai".

knyga apie lietuvių rezistenciją. Pagaliau prisimintini du labai svarbūs prof. J. Brazaičio straipsniai Lietuvių Enciklopedijos XV-jame tome apie pirmąją sovietinę okupaciją 1940-1941 m. ir apie vokiečių okupaciją 1941-1944 metais ir daug kitų raštų.

Prof. Brazaitis labai drąsiai veikė 1941 metais per lietuvių sukilimą prieš rusus bolševikus. Jis parodė daug drąsos ir vadovaudamas Lietuvos Laikinajai vyriausybei. Garbingai ir drąsiai jis veikė ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — VLIKo sudėtyje. Daug drąsos jis rodė ir savo vėlesnėje politinėje ir visuomeninėje veikloje. (...)

Prof. Brazaičio darbas VLIKe ir jo vykdomoje taryboje 1946-1951 metais buvo labai gyvas ir vaisingas. Tai buvo bene vaisingiausias Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veiklos laikotarpis. Kaip tik tada, daugiausia paties prof. Brazaičio buvo paruošti svarbiausieji VLIKo memorandumai ir informaciniai leidiniai. Deja, prof. Brazaitis už savo darbą susilaukė ne dėkingumo, bet labai nemalonių ir nepamatuotų įtarinėjimų ir priekaištų.

Dėl savo vado ir VLIKo nario įžeidimo ir VLIKo atsisakymo oficialiai atšaukti tą įžeidimą, Lietuvių Frontas tada atšaukė savo atstovus iš VLIKo ir iš vykdomosios tarybos ir visai pasitraukė iš VLIKo. Tai buvo protestas dėl nepamatuotų šmeižtų ir įžeistos garbės.

Aš tada labai gailėjausi, kad toks populiarus, sąžiningas ir darbingas asmuo ir gabus bei švarus politikas buvo išstumtas iš Lietuvos vaduoti darbo. Apgailestaudamas, vis dėlto tikėjau, kad jis nenurims ir vienu ar kitu būdu ir toliau darbuosis Lietuvai. Mano nuomonė pasitvirtino, nes jis ir toliau aktingai reiškėsi savo plunksna ir darbais ne tik kaip gabus ir pasišventęs kultūrininkas, bet ir kaip drąsus rezistentas ir kovotojas.

Prof. Brazaitis turi dar vieną gerą savybę — kietą būdą. Tas jo būdo kietumas ir, kur reikia, net kietas užsispyrimas dažnai nepatinka jo priešams. Jis turi politinių priešų, ir tai yra, mano nuomone, gero politiko žymė, nes tik minkšti ir bespalviai žmonės ir politikai yra visiems geri ir neturi jokių politinių priešų. Tuo tarpu, jei žmogus turi aiškius principus bei idėjas ir kovoja už juos, tai visada atsiranda kitų žmonių, nesutinkančių su tais principais, kovojan-

Prof. dr. Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio politinė veikla rusų bolševikų ir vokiečių okupacijos laikais atsispindi iš jo jo plunksnos išėjusiuose svarbiuose veikaluose. Štai nors keli iš jų:

1947 metais prof. Brazaitis, N. E. Sūdūvio vardu, Šveicarijoje, Zueriche, išleido knygą apie Lietuvos tragediją — "Ein kleines Volk wird ausgeloescht". Dar prieš tai, 1946 metais buvo išleista kita knyga — "In the Name of the Lithuanian People". 1948 pasirodė kitas veikalas — "Living in Freedom". 1951 m. jo buvo suredaguotas "Appeal to the United Nations on Genocide". Jo redaguota ir su jo papildymais buvo išleista J. Daumanto knyga apie Lietuvos partizanus. 1964 metais dr. J. Kazickas ir Lietuvių fronto bičiuliai Europoje išleido prof. J. Brazaičio parašytą knygą apie politinę rezistenciją Lietuvoje — "Dr. N. E. Sūdūvis — Allein, ganz allein — Widerstand am Baltischen Meer". Tais pačiais metais "Į Laisvę" fondas išleido tos pačios knygos žymiai praplėstą ir papildytą laidą lietuvių kalba — "Vienų vieni — Dvidešimt penkerių metų rezistencijoje". Tai yra geriausia

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

SU MOKINIŲ BENDRABUČIO VEDĖJU

Laikraščio bendradarbis, begaudydamas žinias apie Vasario 16 gimnaziją, susitiko su gimnazijos mokinių bendrabučio vedėju, galima sakyti, lietuviškojo tautinio darbo (peace corp) talkininku, kuris, iš Kanados nuvykęs, metus (1970-71 m.) laikotarpiu talkino a.a. prof. Z. Ivinskiui tvarkyti šio raštus bei kitą istorinę medžiagą; po to kelis mėnesius padėjo II.16 gimnazijoje, o nuo 1975-1976 mokslo metų pradžios berniukų bendrabučio vedėjas.

Algirdas Stankus, baigęs Toronto universitetą (mod. kalbų skyrių), įsirikavo į paskutinį penkmetį II.16 gimnazijai ten darbu paremti atsidavusių savanorių iš Kanados ir JAV eiles; jie — Birutė Bilkštytė, Aldona Rygelytė, Eglė Pauliukonytė, Paulius Kolyčius, Dr. Violeta Jonaitė, Marija Dambriūnaitė, Marija Saulaitytė.

Žmonės, kuriems labai rūpi ši lietuvių gimnazija aišku, norėtų daugiau ką apie ją išgirsti.

A. Stankus geras šaltinis pertelkti informacijoms, kurios labiausiai liečia mokinius, kai šių vis vis daugiau nuvyksta iš Kanados, JAV ir kitų Amerikos kontinento kraštų.

MOKINIŲ DIENA

Mokinių diena ilga: kelias 6,45 v., o gulasi 9 v.v. (I-III klasės) ir 10 v.v. — visi kiti. Pamokos nuo 8 v. ligi 1.05 v. Po to pietūs ir laisvalaikis ligi 3.30 v. p.p., kada ruošiamos pamokos ligi 5.40 v.v. Vakariene 6 v.v. tvarkymasis. 8 v.v. vėl ruošiamos pamokos.

Šventom dienom dienotvarkė kita: ilgiau miegama, pamaldos ir daugiau laisvo laiko.

Mokiniai ruošia pamokas: I — IV klasių — savo klasėse, V — VI klasių — bendrabutyje, VII ir VIII, taip pat IX-ios (abiturientų) klasių mokiniai pamokas ruošia savarakiškai savo kambariuose.

I — VIII klasių mokiniai gyvena kambariuose po 2 ar 3, o abiturientai turi kiekvienas savo atskirą kambarį. Erdvu visiems.

VADOVĖLIAI IR KNYGOS

Kai gimnazijoje daug dalykų dėstoma lietuvių kalba, tai dalis dalykų turi būti dėstoma vokiečių kalba, kas labai svarbu tiems

PROFESORIUS
BRAZAITIS...

jančiais su tokiu žmogumi ir tampančiais jo politiniais bei idėjiniais priešininkais ar net ir atvirais priešais. Tokia stipri ir užgrūdinta politinė asmenybė, kaip prof. Brazaitis, visą laiką būtų reikalinga mūsų politinės veiklos viršūnėje, kur dažnai būna gana daug ne politinių veikėjų, bet gal ir gerų patriotų, tačiau politikoje visai neprityusių tautiečių, kurie patys nieko nekuria ir nesprendžia, nes nesugeba ir negali spręsti. Jie tik mechaniškai vykdo savo politinių partijų bei grupių vadovybių nurodymus ir naudojami labai plačiomis balsavimo, pritarimo, nepritarimo, kritikos, protesto ir veto teisėmis.

vasario 16 gimnazija

mokiniams, kurie laikys abiturijos egzaminus ar, pagaliau, persikeltų į vokiečių mokyklas.

Mokiniai iš Amerikos kontinento, ypač atvykę į Vasario 16 gimnaziją mokytis tik metam ar dviem, negali spėti vokiečių kalbos išmokti tiek, kad galėtų sėkmingai mokytis kai kurių dalykų (pvz., fizikos chemijos, socialinių mokslų ir p.), dėstomų vokiečių kalba. O jei jie ir pajėgtų vokiškai pramokti, tai turėtų šiek tiek tokios skriaudos, jei tų dalykų tęsinis turėtų vėliau mokytis savo krašte mokoma kalba.

Užtat patogiausia, jei iš kitur atvyksta į II.16 gimnaziją, atsivežtų ir atitinkamus savo vadovėlius. Būtų svarbu vadovėliai ar ir pagalbinės knygos:

"ŠALTINIUI" JAU 70 METŲ

Taigi, šiam tikiškinės ir tautinės minties žurnalui sueina 70 metų. Jis šiuo metu išeiina Anglijoje ir jį leidžia Marijonai ir Šv. Kazimiero Sąjunga. Redaktorius kun. S. Matulis MIC.

Tačiau ne 70 metų jis išeiina Anglijoje, jo praeitis įdomi ir marga, kaip genelis. Verta bent trumpai su ja susipažinti.

Kai 1904 m. gegužės 7 d. buvo panaikintas lietuviškos spaudos draudimas, buvo planuota leisti tuoj pat leidinį, pavadintą „Šaltiniu“. Toks vardas buvo jau labai paplitęs spaudos draudimo metu: buvo maldaknygė „Šaltinis“, buvo Seinų Seminarijos slapta organizacija „Šaltinis“. Toks žodis jau beveik reiškė kovas už lietuvišką knygą simbolį.

Taip kad 1906 m. kovo 18 pasirodė pirmasis „Šaltinio“ numeris. Jis buvo tuomet savaitraštis, gražiai iliustruotas ir gvildeno nevien religinius klausimus. Rašė apie žemės ūkį, apie švietimą, sveikatą ir mokslą.

Pradžioje turėjo net 500 prenumeratorių, kurių skaičius greit pasiekė 1500. Po trijų metų, tai yra, 1909 m., kas savaitę buvo spausdinama 6000 egzempliorių. Nuo pirmųjų 215 spaudos talkininkų nuolatinių bendradarbių skaičius pakilo iki 546 žmonių.

Ypač pažymėtina „Šaltinio“ redaktorių

a) Amerikos (ar atitinkamo kito krašto) istorijos;

b) visuomenės mokslo (ar sociologijos)

c) fizikos ir chemijos;

d) Europos istorijos;

e) bažnyčios istorijos ar ir

f) kito, kurio tais metais mokysis.

Bet ypatingai svarbu — lietuvių kalbos!

Tie mokiniai, kurie atvyksta silpnai mokėdami lietuvių kalbos, būtinai turėtų atsivežti lietuvių kalbai mokytis ir savo krašto vadovėlių bei knygų. Mokiniai iš JAV ir Kanados labai patartina turėti Amerikoje išleistą knygą-vadovėlį: Introduction to Modern Lithuanian.

Taip pat visiems, o ypač vyresniesiems, svarbu turėti St. Barzduko parašytą lietuviškos kelių eiti knygą: Lietuvos Savo Tautoje, Valstybėje, Bendruomenėje.

Bendrabučio vedėjai ir kiti II.16 gimnazijos mokytojai mielai padeda ir dar daugiau galėtų padėti atitinkamus mokslo dalykus mokiniams sekti ir anglų kalba. Bet jų pagalba būtų sėkmingesnė, jei kiekvienas mokinys ir mokinė turėtų vadovėlius iš savo krašto.

(Bus daugiau)

rūpestis lietuvių kalbos reikalais. Tuo reikalu 1909 m. buvo pakviesti į Seinus mūsų žymieji kalbininkai: J. Jablonskis, J. Šlapėlis, K. Būga, J. Balčikonis ir kiti. Jie aptarė lietuvių kalbos klausimus ir „Šaltinis“ paruošė pirmąją lietuvių kalbos sintaksę.

Prieš I pasaulinį karą „Šaltinis“ pasiekė 15.000 egzempliorių skaičių. Jis leido dar ūkininkams „Artojo“ priedą, o vaikams labai populiari „Šaltinėli“.

Seinuose „Šaltinis“ ėjo nuo 1906 iki 1914 metų. Vėliau, nuo 1914 iki 1915 m. Vilniuje, o nuo 1926 iki 1940 m. Marijampolėje. Karo laiku sustojo ėjęs ir tik 1961 m. atgimė Londone. Nuo 1965 jau galutinai įsikūrė Nottinghame, kur įsigijo savo spaustuve ir šalia žurnalo dar leidžia knygą.

Tarp „Šaltinio“ bendradarbių paminėtini šie rašytojai: kun. J. Totoraitis, K. Sakalauskas Vanagėlis, M. Grigonis, M. Pečkauskaitė, Lazdynų Pelėda, L. Gira, Dovainas-Silvestraičius ir kiti.

Dar paminėtinas kitas svarbus faktas: prieš „Šaltinio“ nuolat buvo stengiamasi leisti lietuvišką žodžių knygų ar brošiūrų formą. „Šaltinis“ niekuomet nebuvo tikrai žurnalas, — jis buvo užuovėja spausdintam lietuviškam žodžiui. Tai gal pats svarbiausias jo nuopelnas. Šia prasme jo reikšmė nemažesnė ir dabar, užsienyje.

Alf. D. Petraitis

MŪSŲ ŽINIOS

Lietuvos pasiuntinys Pietų Amerikai Anatolijus Grišonas ir III Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso Komiteto pirm. Antanas Šaulaitis SJ, susitikę Montevideo mieste Urugvajuje. N-ka R. Kasparo.

LIETUVOS ATSTOVAS ANAT. GRIŠONAS

Miršta vienas po kito Lietuvos ministrai, atstovai, skirti reprezentuoti Lietuvą ir lietuvių tautą kitose valstybėse. Šių metų 1-ąją dieną mirė ir Lietuvos Atstovas Urugvajuje - ANATOLIJUS GRIŠONAS.

Kadangi jis užėmė mirusio dr. Kaz. Graužinio, Lietuvos Ministro ir Nepaprasto Įgaliotinio Pietų Amerikai vietą, tai jo išduotus gimimo, vedybų pažymėjimus ir kitokius raštus pripažindavo ne tik Urugvajaus, bet ir kitų P. Amerikos valstybių įstaigos. Visa eilė ir Brazilijos lietuvių yra sutvarkę dėka jo raštų savo dokumentus, paveldėjimo ir pensijų gavimo reikalus.

Anatol. Grišonas gimė liepos 9 d. 1902 metais Kijeve, Rusijoje. Per I Didįjį karą mokėsi vok. m. žojoje seminarijoje Saratove. 1920 m. atvykęs Lietuvon tarnavo kariuomenėje, įvairiose įstaigose ir kartu mokėsi. 1929 m. baigė Klaidėdos muzikos konservatoriją. 1930 m. emigravo Argentinon, kur dainavo solo ir kvartetuose, dirbo lietuvių jaunimo organizacijose, režisavo operetas, dramas. Jis net sukūrė 1934 m. Pasaulinio Eucharistinio Kongreso lietuviams himną.

Jau nuo 1930 m. tarnavo Lietuvos konsulate Buenos Aires. Konsulatui persitvarkius į pasiuntinybę, jis 1932 m. paskirtas raštvedžiu, o 1939 m. konsulinis skyriaus vedėju. Lietuvos pasiuntinybei persikėlus Urugvajun, pakeltas į Atachė. 1959 m. Urugvajaus vyriausybė jam pripažino konsulo titulą.

Mirus dr. Kaz. Graužiniui, jis paskirtas Lietuvos atstovu Urugvajuje chargé d'affaires (reikalų vedėju) titulu. Šias pareigas ėjo nuo 1962 metų.

Konsulas Grišonas buvo malonaus būdo diplomatas, nesuktas

žmogus. Mielai patarnaudavo visiems tautiečiams tiek eidamas raštininko, tiek konsulo, tiek Lietuvos atstovo pareigas. Įdomiai, įautriai jis skaitydavo paskaitėles, prakalbas. Mėgdavo dalyvauti šventėse, parengimuose, vaišėse. Į jo rengiamus Vasario 16-tos šventės ir kitomis progomis pobūvis su lietuviškais valgiais sueidavo daug diplomatų, net didžiųjų vlstybių. Uoliai atstovavo jis Lietuvą įvairiose Urugvajaus šventėse, išskilmėse, kongresuose, sueigose ir prisidėdavo prie parodų, prie labdaros reikalams ruošiamų mūgių, kermošių.

Mėgo meną. Ir Urugvajuje yra režisavęs scenos veikalų, dainavęs solo baritonu ir kartu su savo žmona dainininke Liucija Andriejauskaitė; ir kartu yra įrašydinę keletą savo dainų plokštelių. Išpauštydavo gražių lietuviškų mažų kryžių ir juos padovanodavo tautiečiams ir kitiems. Išaugino sūnų ir dukterį.

Jau keletas metų negalavo, sirgo inkstais. Mirė sulaukęs 74 metų amžiaus. Pašarvuotą salėje po lietuvių bažnyčia atsisveikino ir į kapus išlydėjo daug Montevideo lietuvių.

Kažin ar begalės kas Urugvajuje užimtį jo vietą?

P.D.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų - moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

LIETUVIŲ SAJUNGA - ALIANÇA

Vykdydama savo Įstatų 55 29 ir 33 šaukia savo narių Visuotinį Susirinkimą savo rūmuose, Rua Lituânia, 67 São Paulo mieste, 17 val. 30 d. sausio mėn. 1977.

Nesusidariusi kvorumui 2/3 narių, po pusės valandos posėdis prasidės su betkokių dalyvių skaičiumi.

DIENOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas ir pereinamojo susirinkimo akto skaitymas.
2. Valdybos pranešimas apie 1975/76 metų veiklą,
3. Įždo pranešimas.
4. Revizijos Komisijos pranešimas
5. Valdybos rinkimai
6. Įvairūs reikalai.

Visus Sąjungos narius maloniai kviečiame dalyvauti.

VALDYBA

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJE

sveikina Lietuvių R. Kat. Bendruomenės Chora jo 40-ies metų sukakties progą, linkėdami daug sėkmės jo veikloje ir dėkdamai už pasidarbavimą giesmės ir dainos skleidime.

VALDYBA

Liet. Katalikų Bendruomenės choras per savo valdybą reiškia giliai p a d ė k ė Lietuvių Sąjungai Brazilijoje už 1.000 kr. auką choro reikalams.

Jonas Bagdžius
Pirmininkas

ATEITININKŲ KONGRESAS CLEVELANDE

Ateitininkijos 65 metų istorijoje IX-sis jos kongresas įvyksta 1977 m. rugsėjo 1-4 dienomis - Darbo dienos savaitgalį-Clevelande.

Kongreso pagrindinė mintis - Gyvoji dvasia: dvasinio atsinaujinimo pagrindas, kovojanti Lietuva ir ateitininkai ir lietuvių kultūros-kūrybos puoselėjimas.

Tai visų paskaitų, simpoziumo, diskusijų ir kitų kongreso renginių svarbiausios temos.

Numatomos moksleivių, studentų ir sendraugių atskiros konferencijos. Susipažinimo vakaras, išskilmingos pamaldos šv. Jono katedroje, specialiai kongresui užsakytos dramos pastatymas, meno

paroda, banketas sudarys didelę kongreso programos dalį.

Kongreso darbai vyks Bond Court viešbuty, 777 St. Clair ave, Clevelando miesto centre.

Kongreso komitetui vadovauja Ateitininkų Federacijos Tarybos pirm. kun. Gediminas Kijauskas, S.J., 18022 Neff Rd. Cleveland, Ohio 44119. Jam talkininkauja jau sudarytos atskiros komisijos įvairiems kongreso parengiamiesiems darbams vykdyti.

• Išidėmėkime: tik ugdydami savitumą, būsime naudingi kitiems; pasiduodami - tik trėšime kitų kultūros laukus. Būti kitiems trėša - nėra mūsų uaskirtis. J. ERETAS

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Barros Ltda.

Impr. Estab. 1043197

E. B. S. BARRAS

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0577 - (Res. 274-2556)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

PRANEŠIMAS

SUSIRINKIMAS

Sausio mėn. 30 d., tuojau po Šv. Mišių (trečią valandą) po piet jaunimo namuose šaukiamas Šv. Juozapo Vyrų Brolijos visuotinis narių susirinkimas. Bus naujos valdybos rinkimai ir darbo veiklos apyskaita. Narių atsilankymas būtinas.

Šv. J. Vyrų Brolijos
Valdyba

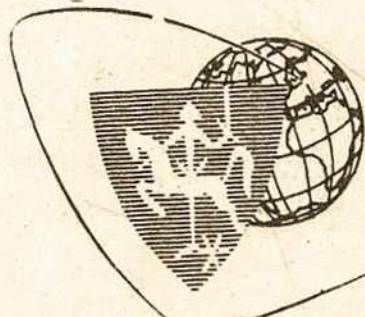
LANKOSI PROVINCIOLAS

Iš JAV atvyko naujasis tt Jėzuitų Provinciolas, t. LEONAS ZAREMBA, SJ, aplankyti čia dirbančių tt Jėzuitų. Apsistos tiktai trumpam laikui.

SUGRIŽO Į Š. AMERIKA

Paviešėję apie tris savaites pas adv. Algirdą Sliesoraitį, FAUSTINA ir ANTANAS VASAIČIAI sausio 23 d. išskrido atgal į JAV-bes.

*Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!*

STUDENTŲ STIPENDIJŲ REIKALU

Naujoji BLB-nės valdyba nutarė pati tvarkyti Mokslo Stipendijų reikalą.

Stipendijų teikimo tikslas yra

Užsisakykite ir paremkite

MŪSŲ LIETUVA

1977 metams

METINĖ PRENUMERATA: Cr. 105,00

GARBĖS LEIDĖJAS: Cr. 500,00

Šio ML numerio

**GARBĖS LEIDĖJAI
VERONIKA IR JONAS DIMŠOS,**

nuolatiniai ML talkininkai.

Jiedviem nuoširdi padėka ir geriausi linkėjimai.

ML administracija

pakelti lietuviško jaunimo kultūrinį lygį, kad lietuvių bendruomenė išsiugdytų jaunų, išsilavinusių ir sąmoningų veikėjų.

Stipendijos yra skiriamos lietuvių vaikams, kurie jau reiškiasi lietuviškoj veikloj ir ryžtasi toliau dirbti lietuvių bendruomenėj.

Tad tie, kurie jau praėjusiais metais gavo ir dar nori gauti stipendiją ir tie, kurie norėtų pradėti gauti Studentų Stipendiją, turi parašyti asmeninį laišką (lietuviškai ar portugališkai), BLB-nės valdybai, išdėstydami reikalą:

- kokius mokslus eina
- kodėl prašo stipendijos
- kokia finansinė šeimos ir asmeninė padėtis
- kokios stipendijos norėtų (kokios sumos)
- koks jo-jos dalyvavimas lietuviškoj veikloj.

Prašymas turi būti įteiktas iki Vasario (fevereiro) 16 dienos šv. Kazimiero parapijos (Mooca) klebonijoj, V. Zelinos klebonijoj, BLB-nės valdybos p-kui (Alg. Saldys, rua Silva Bueno, 2511, Ipiranga, 04208, SP) ar MŪSŲ LIETUVOS adresu.

RIO DE JANEIRO, RJ.

Sausio 30, sekmadienį 11 val. senosios katedros koplyčioje bus mėnesinės Lietuvių Mišios, kurias laikys prel. Pijus Ragažinskas. Iki to laiko koplyčia bus vėl sutvarkyta, išėmus iš jos laikinai sudėtus išdegusių kambarių daiktus.

SPAUDA

yra pati svarbiausia priemonė lietuvybei palaikyti visuomenėj ir šeimoj.
Paremk ją savo auka.

UŽSIMOKĖJO ML

500 kr. Henr. ir Janina Valavičiai.

500 kr. Naujų Metų sutikimo organizatoriai.

300 kr. Jonas Šepetauskas,

225 kr. Jonas Paukštys

Po 150 kr. Povilas Pipiras, O

Šabonas, Vasiliauskaitė-Barbosa

Po 120 kr. Adelė Godliauskas,

Sofija Misiukas

Po 110 kr. Adolf. Šernėnas, Magd. Makarevičius

Po 105 kr. V. Zubelis, Ursulė

Joteikienė, Marija Slautienė, Casimiro Poppingis, Irmā Lucija, Elena Vidmantas.

70 kr. Julius Pieper (už 1976 m.)

Visiems prenumeratoriams ir rėmėjams nuoširdus ačiū.

ML administratorius

ŠV. JUOZAPO ŠVENTĖ

Kovo 19 dieną Šv. Juozapo šventė. Lietuviškai Šv. Mišios bus 7 val. ryto. Vakare 19,30 vietos vyskupas laikys Šv. Mišias braziliskai. Kad lietuviams būtų patogiau iškilmingai šv. Juozapas bus paminėtas sekmadienį kovo 20 per sumą. Suma bus laikoma bendruomenine intencija. Po sumos L.K.Šv. Juozapo bendruomenė organizuoja pietus. Pietų tikslas suburti valandai kitai lietuviui ir duoti jiems progos pabūti kartu ir pabendrauti, užtai pietūs kainuos tik 20 kruzeirų. Įsigykite pakvietimus iš anksto.

Visus kviečiame dalyvauti.

SUSITUOKĖ

Pasinaudodamas proga, kad mamytė, ponija Fausta, iš JAV atvyko apsilankyti, ALGIRDAS SLIESORAITIS sausio 22 d. susitukė su MARA LUCIA FIGUEIREDO VEIGA. Jungtuvės įvyko šv. Kazimiero parapijos koplyčioj. Šliūbą davė kun. Pr. Gavėnas.

SEMANARIO NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável

Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr. Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.